

DET NORSKE MYRSELSKAPS ÅRSMELDING FOR 1967

Innledning.

Det norske myrselskaps 65. arbeidsår er nå avsluttet. Året 1967 har vært rikt på arbeidsoppgaver. En rekke nye og inspirerende saker «meldte seg» allerede i slutten av 1966 og begynnelsen av -67. Selskapets kapasitet innen konsulentvirksomheten har også i dette arbeidsåret vært absolutt maksimalt utnyttet. De 4 funksjonærer som arbeider innen denne gren av selskapets virkeområde, har i løpet av året hatt tilsammen ca. 380 reisedager vesentlig vedrørende konsulentoppdrag. Dertil har en midlertidig engasjert landbruksstudent hatt ca. 20 dagers feltarbeid for selskapet.

Ved *Myrselskapets forsøksstasjon* har aktiviteten også vært meget stor. Det nye institusjonsbygget som ble tatt i bruk høsten 1966, har bedret arbeidsmulighetene betraktelig innen forsøksvirksomheten. Vi viser for øvrig til forsøkslederens spesielle årsmelding om virksomheten ved forsøksstasjonen i 1967.

Medlemmer 1967.

Antallet medlemmer ved årets utgang var i alt 1 095, som fordeler seg slik på de enkelte grupper: Årsbetalende medlemmer 453, livsvarige 474, indirekte gjennom *Trøndelag Myrselskap* og andre institusjoner 155, korresponderende 9 og æresmedlemmer 4.

Under årsmøtet den 1. mars 1967 ble selskapets tidligere direktør, dr. agr. *Aasulv Løddesøl*, enstemmig innvotert som æresmedlem av Det norske myrselskap.

Blant Myrselskapets medlemstokk finner vi foruten de mange personlige medlemmer, en rekke kommuner, jordstyrer, selskaper og andre institusjoner. Dette bevirker at kontaktflaten er langt større enn antallet 1 095 medlemmer tilkjennegir. Myrselskapet har dessuten i alt 153 bytteforbindelser, herav 83 norske og 70 utenlandske.

I løpet av 1967 er det tegnet i alt 36 nye medlemmer, fordelt slik: 25 årsbetalende, 10 livsvarige og 1 indirekte gjennom *Trøndelag Myrselskap*. Av de tidligere årsbetalende medlemmer har 4 gått over til livsvarig medlemskap.

Avgangen i medlemstokken har i alt vært 49. Herav har 8 meldt seg ut skriftlig, eller gått ut p.g.a. kommunesammenslutninger o. l. Etter skriftlig henvendelse og krav om innbetaling av skyldig kontingent, er 32 strøket p.g.a. manglende betaling. Av selskapets medlemmer er 9 avgått ved døden i meldingsåret. Deriblant Det norske myrselskaps tidligere formann og æresmedlem, gårdbruker *Knut Vethe*, som døde den 19. august 1967, og medlem av representantskapet, gårdbruker *Ole Rauk*, som døde 2. august 1967.

Styret og representantskapet.

Styret:

I meldingsåret har styret hatt denne sammensetning: Stortingsmann *Thorstein Treholt*, Brandbu (formann), skipsreder *Carsten Bruun*, Sem (nestformann), fabrikkeier *Alf Ording*, Nittedal, landbruksdirektør *Aslak Lidtveit*, Smestad, Oslo og gårdbruker *Ove Munthe-Kaas*, Hov i Land. Selskapets direktør er dessuten — iflg. vedtektene — medlem av styret.

Varamenn til styret har vært: Overingeniør *Sv. Skaven-Haug*, Nordstrand, statsskogsjef *Eyvind Wisth*, Oppgård, fylkesagronom *Knut Ytre-Arne*, Fana og ingeniør *Th. Løvlie*, Bærum.

Representantskapet:

Valgt av årsmøtet i 1966:

Bestyrer *Wilhelm Aasi*, Bjørkelangen, fabrikkeier *Lars Gjein*, Stokke, gårdbruker *Arne Brynildsen*, Idd pr. Halden, fylkesagronom *Henry Oma*, Stend, bonde *Erland Nordhagen*, Nes i Hallingdal, bonde *Magnus Folkvord*, Sandnes, konsulent *Reidar D. Tønnesson*, Blommenholm, gårdbruker *Nils Berg*, Byåsen pr. Trondheim og direktør *Leif Fr. Koxvold*, Nordstrand.

Valgt av årsmøtet i 1967:

Gårdbruker *Ole Rauk*, Bergheim, Hallingdal, førstekonservator *Johannes Lid*, Grefsen, fylkeslandbrukssjef *Modolf Sjøgard*, Steinkjer, fylkeslandbrukssjef *Johan Lyche*, Sarpsborg, gårdbruker *Jakob B. Nordbø*, Nissedal, direktør *Ivar Aavatsmark*, Smestad, gårdbruker *Lars Lie*, Levanger, konsulent *Rolf Evju*, Røa og beitekonsulent *Erling Lyftingsmo*, Mosjøen.

Sistnevnte ble innvalgt som nytt medlem av representantskapet etter fylkesagronom *Olav Weisert*, Bodø, som frasa seg gjenvalg på siste årsmøte. Medlem av representantskapet, *Ole Rauk*, er som tidligere nevnt, avgått ved døden.

Valgt av Trøndelag Myrselskap:

Gårdbruker *Nils Berg*, Byåsen og ingeniør *Th. Løvlie*, Bærum.

Funksjonærene.

Det har i meldingsåret ikke vært forandring i funksjonærstaben ved *hovedkontoret* og *konsulentkontorene* for Vestlandet og Nord-Norge. Fast ansatte funksjonærer ved disse avdelinger har således vært:

Direktør: Sivilagronom *Ole Lie* a 1947. Myrkonsulenter: Jordskifte-kandidat *Osc. Hovde* a. 1937, sivilagronom *Per Hornburg* a 1948, sivilagronom *Einar Wold* a 1956. Kontorpersonale: Kontorfullmektig *Edith Fjæreide* a 1943, kontorassistent *Målfrid Vadøy* a 1963.

Dessuten har dr. agr. *Aasulv Løddesøl* velvilligst tatt på seg visse spesialoppdrag for Myrselskapet og landbruksstuderende *Odd-Ivar Eide*, Snåsa, har vært midlertidig engasjert til en del målearbeid i forbindelse med et større undersøkelsesoppdrag.

Ved *forsøksstasjonen på Mæresmyra* har funksjonærstaben økt i meldingsåret ved at selskapet fikk bevilgning til ansettelse av en forsøksstekniker. Agronom *Odd Furuseth* tiltrådte i denne stilling fra 1. april 1967. Vi ønsker forsøksstekniker *Odd Furuseth* velkommen til arbeid i Det norske myrselskap og håper det vil bli fruktbringende så vel for *Odd Furuseth* personlig som for Myrselskapets forsøksvirksomhet. Oppgave over funksjonærstaben ved forsøksstasjonen er tatt med i forsøksleder *Vikelands* årsmelding.

Selskapets revisjon er utført av revisjonsfirmaet *A/S Revision* ved adm. direktør *Gunnar Øyslebø* og statsautorisert revisor *T. Walseng*.

Opplysningsvirksomheten.

Meddelelser fra Det norske myrselskap.

Tidsskriftet har som vanlig kommet ut med 6 hefter i et opplag av 1 400, og er sendt til selskapets medlemmer og andre forbindelser. Da det fortsatt synes å være meget stor interesse for korte faglige publikasjoner, er dessuten en rekke av tidsskriftets artikler trykt som særtrykk. Vi nevner i kronologisk orden følgende faglige særtrykk som er utgitt i 1967:

«Momenter til korndyrking på myrjord» av forsøksassistent *Rolf Celius*.

«Viktige holdepunkter ved vurdering av myr og torvforekomster» av direktør, dr. agr. *Aasulv Løddesøl*.

«Bruker vi myrjorda riktig» av forsøksassistent *Rolf Celius*.

«Torv i gartneri og i hage» av forsøksleder *Jens Roll-Hansen*.

«Myrene som viltbiotop» av konsulent *Per Hornburg*.

«Hytter og do — Torv og plantedyrking» av forsøksleder *Jens Roll-Hansen*.

«Anlegg av idrettsplasser på myr» av konsulent *Einar Wold*.

«Spesielle forhold ved myrjorda som dyrkingsjord» av konsulent *Per Hornburg*.

Foredrag, møter, demonstrasjoner og konferanser.

Det norske myrselskaps årsmøte ble holdt den 1. mars 1967 i *Oslo Håndverks- og Industriforening*. Under årsmøtet ble bl. a. selskapets arbeidsprogram for 1967 fremlagt og direktør *Ole Lie* knyttet noen kommentarer til arbeidsprogrammet. Faglig foredragsmøte i tilknytning til årsmøtet ble imidlertid ikke holdt, da man har erfaring for at det er vanskelig å «samle» tilhørere til slike møter. *Den norske landbruksveke* hadde ingen arrangementer i 1967.

Selskapets funksjonærer har ved flere anledninger holdt faglige foredrag eller utredninger som bør nevnes: Direktør *Ole Lie* holdt henholdsvis 17. oktober i Høyanger og 7. desember på Steinkjer, foredrag om dyrking av myr til fellesbeite på tjenestemannskurs for landbruksfunksjonærer i *Sogn og Fjordane* og landbruksfunksjonærer i *Nord-Trøndelag*. Kursene ble arrangert ved samarbeid mellom *Det Kgl. Selskap for Norges Vel*, *Statskonsulenten for Rettleings-tjeneste* og de lokale landbruksselskaper.

Konsulent *Per Hornburg* holdt forelesninger om forskjellige emner ved et myr dyrkingskurs for landbrukstjenestemenn i Nord-Norge på *Vikeid i Sortland* den 13.—18. august. Kurset ble arrangert av *Landbruksteknisk institutt* ved N.L.H.

Konsulent *Einar Wold* holdt den 30. september foredrag om anlegg av idrettsplasser på myr under et kurs som *Statens Ungdoms- og Idrettskontor* arrangerte i Molde for idrettsadministratorer og planleggere av idrettsbaner.

Under funksjonærenes befaringer ute i distriktene har det dessuten vært anledning til demonstrasjoner av forskjellige faglige spørsmål vedrørende myr og torv m.v. Spesielt bør nevnes at konsulent *Hornburg* under befaringer på *Fauskemyrene* holdt demonstrasjoner for *landbruksstudentene med teknikk* som hovedfag. I forbindelse med flere besøk av utenlandske og norske studerende, tjenestemenn og praktikere så vel innen torvteknikken som innen den forstlige og agronomiske utnyttelse av myrarealer, har forskjellige spørsmål vært drøftet.

Direktør *Aasulv Løddesøl*, som av styret har fått i oppdrag å ivareta Myrselskapets interesser innen det internasjonale samarbeid vedrørende myr- og torvspørsmål under det internasjonale selskap, *The International Peat Society*, deltok i et 4 dagers planleggingsmøte i *Aberdeen*, Scotland, i månedsskiftet mai/juni. Direktør *Løddesøl* har fra 1950 vært knyttet til det internasjonale samarbeid innen myr- og torvsektoren som kontaktperson, og fra 1961 som medlem av *Eksekutivkomitéen* for myr- og torvspørsmål.

Under en konferanse den 24. januar, hvor representanter for i alt 18 innbudte organisasjoner og institusjoner deltok, ble det vedtatt å danne en norsk komité under I.P.S. med Det norske myrselskap som sekretariat.

Konsulent Per Hornburg deltok 9. mars i et møte vedrørende produksjon av torv til gartnerier. *Nord-Norges gartnerforening* sto som arrangør av møtet som ble holdt i Bodø. Konsulent *Osc. Hovde* deltok i et tilsvarende møte arrangert av *Romsdal gartnerlag* i Molde den 26. september. Her ble den aktuelle situasjon i Romsdal drøftet. Videre deltok konsulent Hornburg ved et fotogrammetrikurs ved *Skogbrukets kursssenter*, Løten, i dagene 1.—13. april.

Konsulent Einar Wold har med et stipendium fra *Norsk Landbruk*, kunnet starte spesialstudier innen produksjon og omsetning av torv til gartneri og hagebruk, ved et besøk ved *A/B Hasselfors Brug's* torvanlegg i Ørebro-området, Sverige. Konsulent Wold vil fortsette disse studier i 1968.

Endelig bør nevnes at Myrselskapets tjenestemenn den 18.—19. april hadde anledning til en givende funksjonærkonferanse på selskapets forsøksstasjon på Mæresmyra. Foruten drøfting av aktuelle faglige og tekniske spørsmål, fikk funksjonærene en meget nyttig innføring i forsøksstasjonenes drift og det igangværende forsøksarbeid innen myr dyrking m. v. ved orienteringer av forsøksleder *Nils Vikeland* og forsøksassistent *Rolf Celius*.

Den del av selskapets arbeid som regnes under Opplysningsvirksomheten, er på mange måter meget givende også for funksjonærene. Det skapes kontakter og samles erfaringer som utvilsomt er til nytte for arbeidet. En viktig oppgave under opplysningsvirksomheten er dessuten kontakten med selskapets medlemmer og forbindelser innen de forskjellige interessekretser. I dette arbeid er tidsskriftet og de øvrige publikasjoner et nødvendig hjelpemiddel. Vi har bruk for øket kontakt og derved muligheter for spredning av de spesialkunnskaper om myr og torv som selskapets forsøksetat og personell for øvrig sitter inne med.

Konsulentvirksomheten.

Denne del av selskapets virksomhet omfatter stort sett alle sektorer vedrørende utnyttelse av myrrealer og torvforekomster, samt tilgrensende fagområder innbefattet hydrologiske og geotekniske spørsmål. Konsulentvirksomheten har krevd omfattende reiseaktivitet, idet storparten av funksjonærenes reisedager omfatter konsulentarbeid. Det har således innen denne gren vært i alt ca. 200 oppdrag som har medført reisevirksomhet av forskjellig omfang. Dessuten blir det i enkelte tilfeller flere reiser vedrørende en og samme sak eller felt som selskapet arbeider med.

I det store og hele har mark- eller feltarbeidet gått godt. Det var relativt gunstige værforhold, bortsett fra noe surt høstvær i de nordligste deler av landet. For oversiktens skyld skal vi avsnittsvis gi orientering om de forskjellige sektorer av konsulentvirksomheten.

Brenntorv og jordvern.

De senere års markerte nedgang i produksjon av brenntorv har gjort seg gjeldende med akselererende virkning også siste året. Både den tekniske og økonomiske utvikling og delvis også fraflyttingen fra distriktene, bevirker at produksjonen av torvbrensel har opphørt eller er i ferd med å opphøre i svært mange av våre typiske «brenntorvdistrikter». De rapporter som vi har fått inn på henvendelse til forsyningsnemndene og andre, viser enten en ubetydelig produksjon eller svært ofte angis at brenntorvproduksjonen har opphørt. Dette stemmer for øvrig meget godt med det inntrykk som vi har fått under våre mange reiser i distrikter som tidligere hadde relativt stor produksjon av stikktorv til selvforsyning med husbrensel. Den produksjon som fremdeles er å se enkelte steder, foregår stort sett fordi eldre mennesker — delvis av tradisjon — vil stikke noe torv til egen forsyning med brensel. Vi skal imidlertid ikke se bort fra at det for mange har en økonomisk betydning å sørge for eget brensel ved torvstikking. Myrselskapets oppgave innen denne gren består nå vesentlig i kontrollvirksomhet vedrørende jordvernet og i noen tilfelle vurdering av torvretter i forbindelse med utskifting eller kultiverings-tiltak.

På grunnlag av de innhentede oppgaver og våre egne vurderinger under befaringer, har vi anslått årets produksjon til ca. 40 000 m³ stikktorv. Dette representerer en nedgang på ca. 80 000 m³ i forhold til oppgavene og vurderingene for 1966. Omregnet etter brennverdien tilsvarende produksjonen i 1967 ca. 5 000 kulltonn eller ca. 15 000 faver skogsved. Verdien av brenntorvproduksjonen vil utgjøre ca. 2 mill. kroner beregnet etter pris og brennverdi for ved.

Strøtorvdriften.

Sommeren 1967 var relativt gunstig for torvstrøfabrikasjonen hva værforholdene angår. Derimot ser det fortsatt ut til å bli vanskeligere å skaffe sesongarbeidere til stikkingen. Til tørkearbeidene er det derimot relativt enklere å få engasjert såkalt lettere arbeidskraft. Problemet er således i første rekke selve torvstikkingen. Interessen for en egnet stikkemaskin er derfor fortsatt stor.

Siste sommer ble det tatt i bruk en tysk *Steba* stikkemaskin ved en fabrikk. Det viste seg at maskinen relativt lett nådde opp i en kapasitet på ca. 200 m³ pr. dag når teigene var forholdsvis lange og det var jevn myroverflate. Tidligere er det innkjøpt og tatt i bruk 2—3 svenske *Digger* stikkemaskiner. Det er imidlertid ennå for tidlig å si noe avgjort om disse maskiners muligheter under norske forhold. Det er derfor av særlig stor interesse å kunne følge de erfaringer som etter hvert gjøres med maskinene på våre relativt mindre myrer.

Den samlede produksjon av «strøtorv» i 1967 er anslått til ca.

330 000 beregnede baller. Det er ca. 15 000 baller mindre enn foregående år. Den fabrikkmessige produksjon var imidlertid noe høyere enn foregående år — nemlig ca. 240 000 baller ifølge de innkomne oppgaver. Det er derimot den såkalte *heimeproduksjon* ved de mange mindre anlegg som har sviktet. Det vil si den produksjon som foregår av hel klump eller revet strø til eget bruk, ved gårdsanlegg eller ved mindre sammenslutninger av forbrukere i torvstrøslag. Under våre reiser kan vi stadig konstatere at flere og flere slike anlegg har innstillet driften, eller at produksjonen ved de enkelte anlegg — stort sett — reduseres.

Arbeidsoppgavene for Myrselskapet synes imidlertid å være tiltakende også innen denne sektor. Det er først og fremst rasjonaliseringsspørsmål som melder seg, idet det stadig er et ønske om å kunne bedre de økonomiske resultater ved bedriftene. I 1967 ble to fabrikker herjet av brann, nemlig *Vinger Torvstrøfabrikk* og *Meråker Torvstrøfabrikk*. Førstnevnte er snart gjenoppbygget og vil starte produksjon på ettervinteren eller våren. Ved Meråker Torvstrøfabrikk, hvor det kan komme på tale å flytte driften til andre felter, er Myrselskapet anmodet om å være behjelpelig med ganske omfattende planleggingsarbeider som nå er i gang. Det har dessuten vært forberedende drøftelser og konferanser vedrørende anlegg av to nye fabrikker.

Distriktenes utbyggingsfond har engasjert Myrselskapet med en del kontrollvirksomhet vedrørende produksjonskapasiteten for et maskinaggregat som er basert på mekanisk avvanning av torv. Det er et firma som har søkt lån av Utbyggingsfondet for på denne måte å produsere torv til gartnerier og hagebruk. Avvanningen forutsettes å foregå ved et bandpressesystem og deretter skal det foretas innblanding av kalk og næringsstoffer. Dette system for avvanning av torv er tidligere beskrevet i Meddelelser fra Det norske myrselskap for 1949 (kfr. *Sv. Skaven-Haug: Mekanisk avvanning av strøtorv*).

Det norske myrselskap ser det som en vesentlig oppgave å styrke den norske produksjon av torv — spesielt for bruk i gartnerier og hagebruk. Det ser ut som forbruket innen denne sektor stadig er økende. En stor del av den fabrikkmessige produksjon går for øvrig allerede til disse formål.

Når det gjelder torv til villahager og mindre gartnerier m. v. ønsker forbrukerne nå en papiremballert vare, noe som inntil de siste år — med unntakelse av Huminal — stort sett har manglet fra norske fabrikker. De siste 3—4 år har det derfor blitt importert hit til landet et betydelig kvantum papiremballerte torvballer for bruk i gartnerier og hagebruk. Det må imidlertid være et mål at denne import i størst mulig utstrekning blir erstattet av norsk produksjon.

Ved Myrselskapets torvfabrikk i Våler er det i 1967 produsert ca. 5 000 baller. Dvs. ca. 1 200 baller mindre enn foregående år, noe som i første rekke skyldes at forekomsten av strøtorv er sterkt redusert på

fabrikkens torvfelt. Forpakteren av fabrikkens stikker for øvrig torv på et myrfelt i nærheten. Denne torva blir transportert til fabrikkens for riving og pressing. Det maskinelle utstyr og lagerkapasiteten blir derved utnyttet.

Dyrking og skogreising.

Arbeidene vedrørende dyrkings- og skogreisingssaker utgjør den mest dominerende del av selskapets virksomhet. Det er i første rekke den økende interesse for strukturrasjonalisering av vårt jordbruk ved nydyrking — ofte i form av fellesbeiter eller andre fellestiltak — som virker til at selskapet blir så sterkt engasjert til undersøkelser og planlegging. Dessuten blir ofte Myrselskapet anmodet om å foreta undersøkelser i forbindelse med større senkingssaker når myrrealer berøres av senkingen. Oppgaven blir da å vurdere den fremtidige synking etter grøfting og dyrking eller skogreising, slik at senkingen blir utført til nødvendig dybde sett på noe lengre sikt.

Ved de fleste større saker innen denne sektor blir våre direkte utgifter refundert gjennom *Jorddirektoratet*. Ofte er også direktoratet rekvirent for slike undersøkelser.

Omfanget av vårt arbeid vedrørende de enkelte saker innen dyrking og skogreising kan være noe forskjellig. I mange tilfeller foreligger gode karter, men ofte er det også nødvendig å foreta kartlegging av feltene. Det blir alltid foretatt systematiske boreundersøkelser, bestemmelser av torvas omdannelsesgrad og myrtyper m. v., samt foretatt vurdering av utnyttelsesmulighetene. Videre planlegger vi ofte både kanaliseringsarbeidene og detaljgrøftene på kartet, samt gir råd om dyrking, kalking og gjødsling.

Når det gjelder myr til skogreising har Myrselskapet siste sommer vært engasjert særlig i Nord-Norge, bl. a. i forbindelse med anlegg av forsøk med skogplanting på myr. Det har da ofte vært *skog-selskaper* eller *Skogdirektoratet* som har vært rekvirenter. Det er på dette område et godt samarbeid med mange *herredsskogmestre* og *skogreisingsledere* ute i distriktene.

Av de største undersøkelser for dyrking og skogreising i 1967 vil vi nevne: *Mikkelmyra* i Tana kommune, Finnmark, *Kongomyr* i Målselv kommune og *Stormyra* i Bardu kommune, *Kråjellmyra* i Ballangen kommune, Troms, *Stunesmyra* i Evenes kommune, Nordland, *Husamyra* og del av *Almomyrene* i Snåsa kommune, Nord-Trøndelag, *Stormyra*, *Bjønnalimyrene*, *Knøkmyra* og *Vegevollan* i Hemne kommune, Sør-Trøndelag, deler av *Toppmyra* og *Røkmyrene* i Smøla kommune, Møre og Romsdal, *Storemyr* i Gjøvik kommune, Oppland og deler av *Dalermmyra* i Kongsvinger kommune, Hedmark. Samlet er det innen disse feltene undersøkt og delvis kartlagt omlag 7 000 dekar myr.

Hertil kommer en rekke mindre saker som har krevd befaringer eller kortvarige undersøkelser av selskapets folk. Vi har også i år

hatt arbeidsoppgaver av denne art så å si i samtlige av landets fylker. Ofte er det også spørsmål om å gi råd både under oppdyrking og bruk av myrjord. Det er i året foretatt en rekke befaringer av større dyrkingsfelter på myr, som selskapet er anmodet om å se på for en foreløpig vurdering og eventuelt senere detaljundersøkelse.

Myrinventering.

Markarbeidet vedrørende inventeringen av myrene innen *Namdalseid kommune*, Nord-Trøndelag, ble utført for omlag halvparten av kommunen i 1966, mens markarbeidet for resten av kommunen ble tatt sommeren 1967. Det er konsulent *Einar Wold* som har inventeringsarbeidene i Namdalseid. Kontorbehandlingen av saken er påbegynt og det er forutsetningen at den endelige melding skal foreligge ut på våren 1968. Vi kan imidlertid foreløpig nevne at det samlede areal myr i Namdalseid kommune er 47 000 dekar, som fordeler seg slik på de enkelte myrtyper:

Lyngrike mosemyrer	ca. 16 600 dekar
Grasrike mosemyrer	» 13 500 »
Myrull-bjønnskjeggmyrer	» 9 300 »
Starrmyrer	» 7 100 »
Andre grasmyrer	» 50 »
Skogmyrer, vesentlig furumyrer	» 450 »

I alt ca. 47 000 dekar

Myrinventeringen i Namdalseid viser at det her er store arealer myr som egner seg for dyrking og/eller skogreising. Interessen for slik utnyttelse er også stor i denne kommune. Myrinventeringen i Namdalseid foregår i samarbeid med *Trøndelag Myrselskap*, som finansierer en del av våre utgifter. Dessuten betaler *Namdalseid kommune* håndlangerhjelpen og halvparten av utgiftene med markarbeidet.

En noe utvidet form for inventering ble sist sommer påbegynt i *Rana kommune*, Nordland. Under inventeringen her skal det, foruten vurdering av utnyttelsesmulighetene til jordbruk, skogreising eller i torvteknisk øyemed, også foretas en registrering av myrer og gruntvannsområder med henblikk på *viltpleien*.

De direkte utgifter med arbeidene i Rana kommune blir stort sett finansiert av *Direktoratet for jakt, viltstell og ferskvannsfiske*, *Direktoratet for Statens skoger* og *Rana kommune*. Arbeidet vedrørende registreringen for viltpleien er lagt opp i samråd med *Statens Viltundersøkelser*.

Konsulent *Per Hornburg*, som har oppdraget med myrinventeringene i Rana kommune, arbeidet en del med saken høsten 1967. Han har hittil foretatt undersøkelser og befaringer av ca. 200 km². Det

ble i alt registrert ca. 4 200 dekar myr og ca. 3 000 dekar gruntvannsområder med ca. 12 km strandlinje. Det er forutsetningen å slutføre markarbeidet i Rana kommune sommeren 1968.

Dette at man under myrinventeringene også får anledning til å arbeide under et videre perspektiv for utnyttelse av myr, gjør arbeidet mer interessant. Inventeringsresultatene skulle derved også bli betydelig mer verdifulle bl. a. for de arealdisponeringsarbeider som er i gang mange steder i vårt land. Vi har nemlig gjentatte ganger fått henvendelser om inventeringsoppgaver for kommuner som er under planlegging. I mange tilfeller er slike undersøkelser foretatt, og vi har kunnet stille karter og inventeringsberetninger til disposisjon for de etater som arbeider med disse spørsmål. I andre tilfeller kommer rapporter om detaljundersøkelser og befaringer til nytte under slike planleggingsarbeider.

Det foreligger pr. i dag henvendelse om myrinventering fra en kommune i Nordland og fra tre kommuner i Trøndelag. I samarbeid med *Trøndelag Myrselskap* vil dette arbeid derfor bli søkt ført videre også i Trøndelagsfylkene kommende sommer.

Forskjellige oppgaver.

I denne gruppe samler vi en rekke saker som ikke direkte kan henføres til skogreising, dyrking for jordbruksdrift, inventering eller torvteknisk utnyttelse av myr.

Vi må her nevne de relativt omfattende undersøkelser og planleggingsarbeider som selskapet har i oppdrag å utføre på Heimdalsmyrene. Det er *Trondheim kommune v/boligrådmannen* som her står som rekvirent, idet kommunen planlegger å benytte store arealer av disse myrene til byggegrunn for fremtidige byutvidelser. Ved å anvende de store udyrkede myrstrekninger på Heimdal til byggegrunn vil tilsvarende areal verdifull dyrket mark kunne spares for nedbygging. Den fremtidige utvidelse av bebyggelsen vil i Trondheim — for en vesentlig del — derved kunne skje på udyrket og til dels dyrkingsmessig sett simpel myr. Dette er et resultat som må sies å være av samfunnsmessig meget stor betydning. Vi mener derfor at det er viktig at Myrselskapet her stiller sin erfaring og arbeidskraft til disposisjon, i den utstrekning hensynet til andre oppgaver gjør dette mulig. Selskapet oppebærer vanlig konsulentonorar for den tid som medgår til slike arbeider.

Av idrettsbaner som er tenkt lagt på myr og hvor annet areal derved spares, har vi siste året hatt fire nye, men forholdsvis mindre oppgaver. Det er som oftest *Statens Ungdoms- og Idrettskontor* som forlanger at forholdene for anlegg av idrettsbaner skal være vurdert av Myrselskapet når man har med myr å gjøre.

Det bør også nevnes at konsulent *Hornburg* etter henvendelse fra *Statens Viltstellkonsulent for Nordland, Troms og Finnmark*, har foretatt noen større befaringer og registreringsoppdrag vedrørende

myrarealene innen bestemte områder. Dette arbeid er honorert av *Direktoratet for jakt, viltstell og ferskvannsfiske*. Konsulent Hornburg har dessuten etter oppdrag og betaling fra *Fauske kommune*, utarbeidet forslag til disponeringsplan for myrarealene m. v. over Fauskeidet. Dette forslag bygger delvis på resultatene av tidligere undersøkelser på Fauskemylene og delvis på befaringer siste året.

Sluttbemerkninger.

Vi kan se tilbake på Myrselskapets 65. arbeidsår som et meget aktivt år. Alle funksjonærer har fått være friske og arbeidsføre. Det har som tidligere nevnt vært stor reisevirksomhet og uvanlig mange oppdrag ute i «felten». Dette fører naturlig til et øket antall oppgaver for våre kontordamer så vel med bokholderi og arkivarbeid, som ved skrivemaskinene.

Bortsett fra et felt i Nordreisa som — i samråd med jordstyret — ble utsatt til 1968, rakk vi alle oppdrag som var innmeldt i rimelig tid for undersøkelse i 1967. For 1968 er det imidlertid allerede innmeldt så mange saker at det sikkert vil bli langt vanskeligere å imøtekomme alle rekvisisjoner under kommende års markarbeid. På styremøtet den 20. desember 1967 ble det derfor besluttet å utlyse stillingen som sekretær i selskapet for en yngre mann som vesentlig kan arbeide ved myrundersøkelsene. Vi vil derved styrke vår stab i «feltarbeidet». De mange rekvisisjoner som stadig løper inn viser nemlig at det er stort behov for den spesialservice og de undersøkelser som Det norske myrselskap utfører.

Vedtatt på styremøte 31. januar 1968.

DET NORSKE MYRSELSKAP

Thorstein Treholt/s. Carsten Bruun/s. Sv. Skaven-Haug/s.

Th. Løvlie/s. Ole Lie/s.